II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 2 päivänä lokakuuta 1996,

Ranskan hallituksen audiovisuaalisen alan tuotantoa harjoittavalle Société française de production -yhtiölle myöntämästä tuesta

(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(97/238/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on vaatinut niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa edellä mainittujen artiklojen mukaisesti [1],

sekä katsoo seuraavaa:

KYSEESSÄ OLEVA TUKI

I

Tämä päätös koskee 1,110 miljardin Ranskan frangin tukea, joka on myönnetty Société française de production -nimiselle yhtiölle, jäljempänä 'SFP', vuosina 1993—1996. Vuosina 1993 ja 1994 on myönnetty 860 miljoonaa frangia ja helmikuussa 1996 250 miljoonan frangin lisätuki.

KUVAUS

II

Useat SFP:n kanssa kilpailevat yritykset tekivät komissiolle valituksen 7 päivänä huhtikuuta 1994, koska ne katsoivat kärsivänsä vahinkoa SFP:n alhaisten hintojen vuoksi, jotka sen saama tuki teki mahdolliseksi. Komissio on pyytänyt Ranskan viranomaisilta tietoja 22 päivänä kesäkuuta 1994 päivätyllä kirjeellä. Komission edustajien kanssa 12 päivänä syyskuuta 1994 pidetyn kokouksen jälkeen Ranskan viranomaiset ovat vastanneet 21 päivänä lokakuuta 1994 päivätyllä kirjeellä komission kysymykseen tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.

Nämä vastaukset eivät kuitenkaan poistaneet komission epäilyjä erityisesti siksi, koska mikään peruste ei näyttänyt oikeuttavan poikkeusta 92 artiklan 3 kohdan c ja d alakohdan perusteella ja koska sille ei ollut esitetty asianmukaista rakenneuudistussuunnitelmaa.

Komission epäilykset saivat sen aloittamaan perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn 16 päivänä marraskuuta 1994 tehdyllä päätöksellä, joka annettiin tiedoksi Ranskan hallitukselle 1 päivänä joulukuuta 1994 päivätyllä kirjeellä. Kirjeessä pyydettiin Ranskan hallitusta esittämään huomautuksensa niistä epäilyistä, jotka komissio oli esittänyt tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, toimittamaan täydellinen ja realistinen rakenneuudistussuunnitelma ja sitoutumaan olemaan antamatta SFP:lle muita julkisia varoja ilman komission etukäteen antamaa suostumusta (julkaistu alaviitteessä 1 mainitussa vuoden 1995 *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*).

Kirje, jossa Ranskan hallitus sitoutui olemaan enää myöntämättä uusia tukia ilman komission suostumusta, on lähetetty 16 päivänä joulukuuta 1994. Ranskan hallitus on esittänyt huomautuksensa 16 päivänä tammikuuta 1995 päivätyllä kirjeellä.

[1] EYVL N:o C 80, 1.4.1995, s. 7
EYVL N:o C 171, 15.6.1996, s. 3

Komissio ei ole saanut muilta jäsenvaltioilta tai muilta, joita asia koskee, huomautuksia menettelyn aloittamisen johdosta.

Komission edustajien ja Ranskan viranomaisten välillä on sittemmin järjestetty kokouksia 21 päivänä joulukuuta 1995 ja 15 päivänä helmikuuta 1996. Niissä on ollut mahdollista tarkastella toimenpiteitä, joita Ranskan viranomaiset ovat aikoneet toteuttaa SFP:n hyväksi, ja korostaa rakenneuudistussuunnitelman laatimisen tarpeellisuutta. Ranskan viranomaiset aikovat jatkaa SFP:n yksityistämistä ja liittää siihen yhtiön rakenneuudistuksen.

15 päivänä helmikuuta 1996 pidetyssä kokouksessa Ranskan valtuuskunta on esittänyt [...](1) SFP:n todellisesta taloudellisesta tilanteesta ja sen yksityistämisnäkymistä. [...] vahvistetaan taloudellisen tilanteen ongelmallisuus, sillä SFP on kirjannut yli 100 miljoonan Ranskan frangin tappiot, sekä taloudellisen tuen tarpeen jatkuminen ja rakenneuudistuksen välttämättömyys.

Kyseisessä kokouksessa sekä sitä edeltäneessä kokouksessa 21 päivänä joulukuuta 1995 Ranskan viranomaiset ovat ilmoittaneet komission edustajille, että uusi pääomasijoitus on välttämätön SFP:n kiireellisten maksuvalmiustarpeiden tyydyttämiseksi. Ranskan viranomaiset ovat ilmoittaneet virallisesti tästä 250 miljoonan frangin pääomasijoituksesta 19 päivänä helmikuuta 1996 päivätyllä kirjeellään. Komissio on päättänyt ulottaa menettelyn koskemaan myös tätä määrää 15 päivänä toukokuuta 1996 tehdyllä päätöksellä, joka on annettu tiedoksi Ranskan viranomaisille 4 päivänä kesäkuuta 1996 päivätyllä kirjeellä (kirje on julkaistu alaviitteessä 1 mainitussa vuoden 1996 *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*).

Ranskan viranomaisten 15 päivänä helmikuuta 1996 pidetyssä kokouksessa esittämän aikataulun mukaan parlamentin äänestys tarvittavasta yksityistämislaista on tarkoitus pitää huhtikuussa 1996 ja omaisuuden luovutus tapahtuu kesäkuun lopussa tai heinäkuun alussa 1996. Ranskan viranomaiset arvioivat pystyvänsä esittämään rakenneuudistussuunnitelman heti parlamentin hyväksyttyä yksityistämislain (huhtikuu 1996). Ranskan hallitus on toimittanut komissiolle 27 päivänä helmikuuta 1996 päivätyssä kirjeessä lisätietoja SFP:n yksityistämisestä.

Menettelyn aloittamisesta on kulunut yli 18 kuukautta, joiden kuluessa komission edustajat ovat muistuttaneet Ranskan viranomaisia useita kertoja velvollisuudesta esittää rakenneuudistussuunnitelma. Komissio on selvästi ilmaissut Ranskan viranomaisille 15 päivänä helmikuuta 1996 pidetyn kokouksen kuluessa, että se odottaa saavansa suunnitelman huhtikuun loppuun mennessä ja että se tekee kielteisen päätöksen, ellei rakenneuudistussuunnitelmaa ole esitetty siihen mennessä.

(1) Luottamuksellinen

Kyseinen määräaika on päättynyt neljä kuukautta sitten, eikä rakenneuudistussuunnitelmaa ole edelleenkään esitetty komissiolle. Telekopiosta, jonka Ranskan hallitus on lähettänyt komissiolle 1 päivänä heinäkuuta 1996 rakenneuudistuksen edistymisestä, voi päätellä, että suunnitelma on vielä pahasti kesken, koska se on käytettävissä vasta syyskuun lopussa vuonna 1996. Ranskan viranomaiset ovat 29 päivänä elokuuta 1996 päivätyllä kirjeellä toimittaneet tietoja SFP:stä tehdystä ostotarjouksesta. Tarjous sisältää tarjouksen tekijän ehdotuksen SFP:n uudelleenjärjestelystä, mutta Ranskan viranomaiset eivät ole ilmoittaneet, aikovatko ne hyväksyä tarjouksen ja onko se siis otettava huomioon. Kyseistä ehdotusta ei voida siis pitää tarvittavana rakenneuudistussuunnitelmana.

III

Kyseinen tuki on tutkittava osana Ranskan audiovisuaalisen alan markkinoiden kehitystä.

Vuonna 1974 Ranskan audiovisuaalisen alan julkinen elin ORTF (organisme public audiovisuel national) hajotettiin useiksi yhtiöiksi: televisiotuotantoa on harjoittanut uusi yhtiö SFP ja levitystoiminta on uskottu useille muille yrityksille. SFP:llä oli kuitenkin edelleen suojattu asema Ranskan audiovisuaalisilla markkinoilla. Tällä hetkellä SFP on sataprosenttisesti valtion [...] valvonnassa.

SFP on holdingyhtiö, joka käsittää kolme toiminnallista tytäryhtiötä: studio-, video- ja tuotantotoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt. Holdingyhtiö (67 työntekijää) joka perustettiin vuonna 1994, tarjoaa tietyt palvelut (lakiasiat, henkilöstöhallinto) yhtymän muille osille.

Studiotoimintaa harjoittava tytäryhtiö (100-prosenttinen tytäryhtiö) tarjoaa laajan valikoiman palveluja, jotka liittyvät viihteen, pelien ja mainosten tuotantoon. Se käsittää seuraavat osastot (tilanne vuoden 1995 lopussa):

— osasto "viihde, pelit, mainokset": kahdeksan työntekijää, jotka vastaavat suhteista asiakaskuntaan,

— filmausosasto (334 työntekijää): filmausaineiston ja -tarvikkeiden toimittaminen pääasiallisesti televisioyhtiöille,

— näyttämöosasto (54 työntekijää): näyttämön valmistelu televisio-ohjelmien tuottamista varten. Se tarjoaa useita kiinteitä näyttämöitä niiden tuottajien ja lähetystoiminnan harjoittajien käyttöön, jotka haluavat tuottaa viihdelähetyksiä,

— osastot "operationaalinen hallinto" ja "toiminnalliset palvelut" (111 työntekijää): nämä osastot yhteensovittavat tuotannossa tarvittavat eri tekijät ja tarjoavat studioiden yleiset palvelut,

— osasto "puvustus - Ranska" (12 työntekijää) toimittaa televisio-ohjelmien ja filmien tuotannossa tarvittavan puvustuksen.

Videotoimintaa harjoittava tytäryhtiö on erikoistunut sellaisten tärkeiden tapahtumien edelleen lähettämiseen (erityisesti urheilutapahtumien), jotka vaativat erityisen raskasta kiinteää ja liikkuvaa kuvausvälineistöä. Se suorittaa myös kuvaustöitä studiotoimintaa harjoittavan tytäryhtiön lukuun. Se käsittää kaksi osastoa:

— osasto "SFP välineet" (työntekijämäärä 1993: 213): toimittaa kuvausaineiston ja -välineet,

— osasto "SFP jälkituotantovideointi" (työntekijämäärä 1993: 63): huolehtii videotöistä.

Kolmas tytäryhtiö harjoittaa tuotantotoimintaa (työntekijämäärä 1993: 43): sen toiminta muodostuu pääosin audiovisuaalisten ohjelmien tuotannosta tai yhteistuotannosta televisiokanaville ja pitkien elokuvien tuotannosta. Sen kaksi osastoa ovat "SFP elokuva" ja "tuotanto 15—30".

IV

Audiovisuaalisen tuotannon ala on avattu kilpailulle vuonna 1986. Koska SFP on ollut huonosti valmistautunut tähän uuteen ympäristöön, jossa on kilpailua, sen liikevaihto on laskenut ja se on kohdannut taloudellisia vaikeuksia. Nämä vaikeudet ovat johtaneet henkilöstön huomattavaan vähentämiseen: vuonna 1985 SFP:ssä oli 2 515 työntekijää, mutta vuoden 1995 lopussa työntekijämäärä oli supistunut 1 056 työntekijään. Vuonna 1995 liikevaihto oli 646 miljoonaa Ranskan frangia.

Valtio ja muut julkisen alan osakkeenomistajat ovat korvanneet vuodesta 1986 lähtien kirjatut tappiot. Mainitusta vuodesta lähtien myönnettyjen julkisten tukien määrä on yli kaksi miljardia frangia.

Ajanjaksona 1986—1990 ensimmäinen julkisen alan tukitoimenpide on ollut 940 miljoonan frangin tuen myöntäminen, ja seuraava toimenpide eli 320 miljoonan frangin lisätuki on toteutettu vuonna 1991, eli yhteensä tukea on myönnetty 1,260 miljardia frangia (194 miljoonaa ecua). Komissio hyväksyi nämä kaksi toimenpidettä 27 päivänä helmikuuta 1991 ja 25 päivänä maaliskuuta 1992 tekemillään päätöksillä.

Vuoden 1992 päätöksen tekemisen yhteydessä Ranskan viranomaiset vahvistivat, että kyseessä oli viimeinen tukitoimenpide. Huolimatta ilmoituksistaan ne ovat kuitenkin jatkaneet yhtiön tukemista, joka vastoin sen tilanteesta säännöllisesti esitettyjä myönteisiä arvioita on tosiasiallisesti osoittautunut kykenemättömäksi sopeutumaan kilpailuun.

Näin ollen valtio on toteuttanut kolmannen tukitoimenpiteen yhtiön hyväksi myöntämällä sille uutta tukea 460 miljoonaa frangia vuonna 1993 ja 400 miljoonaa frangia vuonna 1994 eli yhteensä 860 miljoonaa frangia (132 miljoonaa ecua). Komissio on aloittanut näitä uusia tukia koskevan menettelyn 16 päivänä marraskuuta 1994 tekemällään päätöksellä.

Ranskan viranomaiset ovat ilmoittaneet neljännestä ja viimeisestä tukitoimenpiteestä eli 250 miljoonan frangin tuesta (39 miljoonaa ecua) 16 päivänä helmikuuta 1996. Komissio on 15 päivänä toukokuuta 1996 tekemällään päätöksellä päättänyt tutkia tätä uutta tukea jo aloitetussa menettelyssä.

Viimeinen tukitoimenpide mukaan lukien yhtiön vuosina 1986—1996 saaman tuen kokonaismäärä on 2,370 miljardia frangia (365 miljoonaa ecua).

V

Ensimmäisen tukitoimenpiteen yhteydessä (1986—1990) Ranskan viranomaiset ovat arvioineet, että yhtiö saavuttaisi taas taloudellisen tasapainon vuonna 1992 rakenneuudistussuunnitelman ansiosta, jonka SFP:n osakkeenomistajat hyväksyivät 13 päivänä kesäkuuta 1990 ja joka toteutettiin vuosina 1990—1991. Tämä suunnitelma perustui toisaalta olettamukseen, että SFP pystyisi palauttamaan asemansa markkinoilla ja lisäämään liikevaihtoaan, ja toisaalta yhtiön uudelleenjärjestelyä edeltävänä toimenpiteenä kiinteiden kustannusten alentamiseen (erityisesti supistamalla henkilöstöä ja myymällä osa kiinteästä omaisuudesta) ja yhteistyökumppaneiden etsimiseen yhtiön tiettyihin toimintoihin.

Huonot tulokset vuoden 1990 suunnitelman toteuttamisessa tekivät toisen tukitoimenpiteen (1991) tarpeelliseksi. Liikevaihto ei kasvanut toivotulla tavalla, koska kysyntä oli alhaisempi kuin SFP:n yksiköt olivat esittäneet. Henkilöstön vähentäminen on toteutettu suunnitellulla tavalla, mutta se ei näytä riittävän. Kiinteän omaisuuden myynti ja suunniteltujen yhteistyösopimusten tekeminen ei ole onnistunut.

Esitetyssä uudessa rakenneuudistussuunnitelmassa suunniteltiin uudelleenjärjestelyponnistelujen jatkamista vähentämällä edelleen kiinteitä kustannuksia (muun muassa neuvottelemalla uudelleen henkilöstön työsuhteiden ehdot) ja tekemällä kumppanuussopimuksia. Taloudellisen tilanteen arvioitiin olevan jälleen kunnossa vuoteen 1994 mennessä.

Ranskan viranomaisten mukaan kolmas tukitoimenpide (1993—1994) oli välttämätön, jotta yhtiö pystyi hoitamaan velkansa ja vastaamaan henkilöstön irtisanomisesta aiheutuvista kustannuksista sekä saattamaan kuntoon yhtiön maksuvalmiuden, joka oli kärsinyt pahoin kiinteän omaisuuden myynnissä tapahtuneista viivästyksistä. Ranskan hallitus arvioi, että taloudellinen tasapaino palautuisi vuoden 1995 lopussa. Näytti kuitenkin siltä, että tulokset yhtiön mukauttamispyrkimyksistä viivästyivät pahasti: henkilöstön määrä on edelleen liian suuri ja palkat liian korkeat ja molempia olisi vähennettävä. [. . .]. Yhteistyökumppanien etsimisessä sen sijaan ei ole vieläkään onnistuttu. On siis todettava, ettei useita aiempia ongelmia ole vieläkään ratkaistu ja että rakenneuudistuspyrkimyksiä on jatkettava.

Lehtiartikkeleiden mukaan SFP:n tappiot nousisivat itse asiassa 270 miljoonaan frangiin vuonna 1995 liikevaihdon ollessa 646 miljoonaa frangia.

Komissio oli selvästi ilmoittanut 25 päivänä maaliskuuta 1992 tekemässään päätöksessä, että toisen tukitoimenpiteen oli oltava viimeinen. Tällä hetkellä tutkittavina olevat tuet, jotka on jo tosiasiassa maksettu, vaikuttavat siis kiistämättä sen Ranskan valtion antaman sitoumuksen noudattamatta jättämiseltä, jonka mukaan toinen tukitoimenpide olisi viimeinen.

RANSKAN HALLITUKSEN KANTA

VI

Ranskan hallitus arvioi tuen soveltuvan yhteismarkkinoille seuraavasta kolmesta syystä:

— rakenneuudistustoimenpiteitä ollaan parhaillaan toteuttamassa. Kuten on jo ilmoitettu, nämä toimenpiteet käsittävät samat toimet ja niillä pyritään samojen tavoitteiden saavuttamiseen kuin silloin, kun komissio hyväksyi edellisen tuen,

— maksetuilla tuilla on pyritty korvaamaan SFP:n kohonneet kustannukset eivätkä ne ole antaneet sille mahdollisuutta keinotekoisesti alentaa markkinahintojaan,

— audiovisuaalisen tuotannon markkinat ovat pysyneet kansallisina kielellisistä syistä. SFP:n toiminta kohdistuu pääosin Ranskan markkinoille, ja sen kilpailijat ovat ranskalaisia yhtiöitä. Ranskan viranomaiset päättelevät tästä, että myönnetty tuki ei ole omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

ARVIOINTI

VII

Taloudellisesta tuesta on päätetty ja se on maksettu ilmoittamatta siitä ennalta komissiolle, ja tuki on tämän vuoksi laitonta.

Komission on tutkittava seuraavat kysymykset:

— Ovatko valtion rahoitussijoitukset tukea perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä? Jotta se olisi tukea, seuraavien edellytysten on täytyttävä:
  — tuki on valtion myöntämää tai valtion varoista myönnettyä,
  — tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa,
  — tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

— Voidaanko kyseessä olevaan tukeen soveltaa jotakin 92 artiklan ja erityisesti sen 3 kohdan c ja d alakohdan poikkeuksista?

Valtion rahoitussijoitukset hyödyttävät ainoastaan SFP:tä, eivät muita yrityksiä, ja suosivat kyseistä yritystä kilpailijoiden vahingoksi. Yksityinen investoija ei olisi koskaan suostunut kolmanteen ja sitten neljänteen tukitoimenpiteeseen ilman todellisia näkymiä kannattavuuden palautumisesta. Tässä yhteydessä ei ole tarpeen tietää, onko julkisen alan osakkeenomistajien sijoitus tehty korvauksen vai pääomasijoituksen muodossa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on huomattava, että huolimatta vuodesta 1990 lähtien ennustetusta taloudellisesta noususta yhtiö oli edelleen tappiollinen vuonna 1995 huolimatta edeltävästä tukitoimenpiteestä eikä mikään anna toiveita myönteisestä kehityksestä. Ranskan hallituksen mainitsemat rakenneuudistustoimenpiteet (V kohta) ovat riittämättömiä:

— palkkoja koskevaa julkisen alan yleissopimusta pitäisi lakata soveltamasta, sillä SFP:n nykyinen palkkarakenne ei ole kilpailukykyinen. On kuitenkin epäilyksenalaista, pystytäänkö tekemään uusi palkkoja koskeva sopimus,

— mahdollisten yhteistyökumppanien etsiminen eri toimintoihin on ennustettua vaikeampaa,

— lisäksi Ranskan viranomaiset eivät ole koskaan esittäneet komission menettelyn aloittamisen yhteydessä vaatimaa riittävää rakenneuudistussuunnitelmaa ja tähän mennessä ehdotetut ja toteutetut toimenpiteet ovat riittämättömiä yhtiön elinkelpoisuuden varmistamiseksi. Kyseessä oleva tuki on sen vuoksi rinnastettava toimintatukeen, jota ei hyväksyttäisi.

VIII

Komissio katsoo, että kyseessä oleva tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä. Ranskan hallituksen mukaan vain rajoitettu osa SFP:n tuotannosta (10 prosenttia videotuotannosta) on tarkoitettu kansainvälisille markkinoille, joilla on kilpailua. Tämä ei kuitenkaan muuta sitä, että myönnetty taloudellinen tuki asettaa SFP:n parempaan asemaan palveluidensa kaupan pitämisessä muissa jäsenvaltioissa tai ETA-valtioissa ja tekee pääsyn kyseisten palveluiden markkinoille Ranskassa vaikeammaksi ulkomaisille audiovisuaalisen alan yrityksille.

Olisi myös otettava huomioon televisio- ja elokuvatuotannon Euroopan markkinat. Näille markkinoille on luonteenomaista eurooppalaisten tuottajien yhteistuotanto ja audiovisuaalisen tuotannon levittäminen muihin maihin kuin missä ne on tehty. Tämä näkökulma on erityisen osuva Ranskan markkinoilla ottaen huomioon Ranskan hallituksen ajaman ranskalaisten teosten tehokkaan lähetyspolitiikan muissa maissa.

Jos on totta, että kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus muodostaa markkinoita sulkevan tekijän ja että ainoastaan 20 prosenttia eurooppalaisista filmeistä ylittää kansalliset rajat [1], on syytä miettiä, voimistaako SFP:lle myönnetty merkittävä tuki tätä sulkeutumista. Kuten edellä on ilmoitettu, tuki itse asiassa vähentää mahdollisuuksia myydä muiden jäsenvaltioiden tuotantoa Ranskassa.

[1] Strategiset vaihtoehdot ohjelmateollisuuden vahvistamisesta osana Euroopan unionin audiovisuaalista politiikkaa - vihreä kirja, KOM(94) 96 lopullinen, 6.4.1994.

Tämän vuoksi kyseessä olevaa tukea on pidettävä perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvana. Ranskan hallituksen esittämät todisteet eivät tue tämän analyysin kumoamista sillä perusteella, ettei rahoitussijoituksilla itse asiassa peitetä toiminnasta aiheutuneita tappioita, jotka johtuvat epätavallisen alhaisista tai markkinahintoja alemmista hinnoista. Lisäksi, vaikka oletettaisiin tämän olevan totta, tämä ei muuta sitä, kuten Ranskan viranomaiset ovat tunnustaneet, että näiden tukien tarkoituksena on pitää markkinoilla tarjoajia, joiden kustannusrakenne on tehoton ja kilpailuun sopeuttamaton. Tällaiset tuet antavat näille tarjoajille mahdollisuuden keinotekoisesti jatkaa toimintaansa sekä säilyttää markkinaosuutensa ja työllisyystasonsa markkinoilla toimivien muiden kilpailijoiden vahingoksi.

Lisäksi SFP:n toiminnan luonne ei myöskään anna mahdollisuutta vedota kulttuurin tai kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvän julkisen palvelun tarjoamisen velvoitteeseen, mikä olisi mahdollisesti tehnyt valtion tuen oikeutetuksi.

IX

Tässä tapauksessa ei voida soveltaa 92 artiklan 2 kohdan ja 3 kohdan a ja b alakohdan poikkeuksia. Komissio on näin ollen tutkinut, voitaisiinko kyseiseen tukeen soveltaa 92 artiklan 3 kohdan c ja d alakohdan mukaisia poikkeuksia.

Tuen tarkoituksena on varmistaa SFP:n olemassaolo. 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan poikkeuksen soveltamisedellytysten täsmentämiseksi vaikeuksissa oleville yrityksille annetun tuen osalta komissio on vahvistanut suuntaviivat (1), joissa määritellään tietyt perusteet, jotka tuen on täytettävä:

— tuen on liityttävä sellaiseen rakenneuudistus- tai tervehdyttämissuunnitelmaan, joka on esitettävä komissiolle kaikkine tarvittavine yksityiskohtineen ja jonka on mahdollistettava yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen kohtuullisessa ajassa,

— ehdotettujen toimenpiteiden on mahdollisimman paljon rajoitettava kilpailun vääristymistä ja oltava yhteisen edun mukaisia. Niillä on oltava sellainen myönteinen vaikutus tuensaajan asemaan markkinoilla, joka kohtuullisessa määrin korvaa tuen aiheuttaman kilpailun vääristymisen,

— tuki on rajoitettava ehdottoman välttämättömään.

Komissio ilmoitti uudelleenjärjestelysuunnitelman olevan riittämätön 16 päivänä marraskuuta 1994 menettelyn aloittamisesta kolmannen tukitoimenpiteen osalta tekemässään päätöksessä. Tämän päätöksen johdosta Ranskan viranomaiset ovat 16 päivänä tammikuuta 1995, 15 päivänä helmikuuta 1996 ja 29 päivänä elokuuta 1996 toimittaneet [...], jotka koskevat SFP:n tilannetta ja toteutettuja rakenneuudistuspyrkimyksiä. [...] on tutkittava sen arvioimiseksi, sisältävätkö ne riittävästi tietoja, jotta ne voitaisiin katsoa vaadituksi rakenneuudistussuunnitelmaksi.

[...] toistetaan pääasiallisesti ne tiedot, jotka Ranskan hallitus on jo antanut komissiolle kahden ensimmäisen tukitoimenpiteen yhteydessä. Tammikuun 16 päivänä 1995 toimitetussa [...] kuvaillaan yrityksen huonoa tilannetta ja tarvetta henkilöstön vähentämiseen, työehtojen tarkistamiseen, osan myymiseen kiinteästä omaisuudesta ja sopimusten tekemiseen yhteistyökumppaneiden kanssa tietyistä toiminnoista luopumiseksi. [...] ei kuitenkaan esitetä perusteluja, joiden perusteella olisi uskottavaa, että yritys pystyy tyydyttävällä tavalla toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet, että kyseiset toimenpiteet edistävät riittävästi yrityksen elinkelpoisuutta, että ne vääristävät kilpailua mahdollisimman vähän ja että tuki on rajoitettu ehdottoman välttämättömään. [...] ei siis voi pitää vaadittuna rakenneuudistussuunnitelmana.

Helmikuun 15 päivänä 1996 toimitettu [...] on [...], eivätkä Ranskan viranomaiset ole esittäneet sitä rakenneuudistussuunnitelmana. [...] SFP:n tämänhetkistä taloudellista tilannetta ja esitetään huomioita SFP:n yksityistämisestä. [...], että henkilöstökustannukset ovat aivan liian korkeat ja että liikevaihto ei ole hallinnassa. Siinä selitetään, että vuodeksi 1995 ennustettua taloudellista tasapainoa ei ole vielä saavutettu, mikä kuvastaa suunniteltuista toimenpiteistä suurimman osan toteuttamatta jättämistä. [...] katsotaan, että yrityksen ostamisesta kiinnostuneiden kolmansien osapuolten tarjouksiin on liityttävä rakenneuudistussuunnitelma.

Elokuun 29 päivänä 1996 lähettämässään kirjeessä Ranskan viranomaiset ovat toimittaneet tietoja SFP:stä esitetystä ostotarjouksesta. Tarjous sisältää tarjoajan ehdotuksen SFP:n uudelleenjärjestelystä, mutta Ranskan viranomaiset eivät ole ilmoittaneet, haluaisiko Ranskan hallitus hyväksyä tarjouksen ja pitäisikö se siis ottaa huomioon. Kyseistä ehdotusta ei näin ollen voi pitää tarvittavana rakenneuudistussuunnitelmana.

Päätelmä on, että menettelyn aloittamisesta on kulunut 18 kuukautta ja komission edustajien Ranskan viranomaisille tekemistä lukuisista muistutuksista huolimatta, jotka koskevat niiden velvollisuutta esittää rakenneuudistussuunnitelma, tämä suunnitelma puuttuu edelleen. Helmikuun 15 päivänä 1996 pidetyssä kokouksessa komissio on ilmoittanut Ranskan viranomaisille selvästi, että se odottaa saavansa rakenneuudistussuunnitelman huhtikuun 1996 loppuun mennessä ja että sen on tehtävä kielteinen päätös, jos suunnitelmaa ei ole esitetty ennen kyseisen määräajan päättymistä. Tämä määräaika on nyt päättynyt viisi kuukautta sitten, eikä suunnitelmaa ole edelleenkään esitetty komissiolle.

(1) Pelastustoimiin ja rakenneuudistukseen myönnettäviä valtion tukia koskevat erityiset suuntaviivat, EYVL N:o C 368, 23.12.1994, s. 12.

Ilman rakenneuudistussuunnitelmaa toiminnan kannattamattomuus jatkuu ja kyseinen tuki on rinnastettava toimintatukeen (katso VII kohta). Tämän tyyppistä tukea ei voi hyväksyä 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla (tuki tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen).

On syytä todeta, että kyseessä olevilla tuilla on tarkoitus varmistaa SFP:n olemassaolon jatkuminen ja ne peittävät tuen luonteen toimintatukena eikä Ranskan hallitus ole esittänyt mitään seikkoja, jotka tekisivät mahdolliseksi katsoa, että tukien tavoitteena on kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistäminen 92 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitetussa merkityksessä.

Lisäksi erityisesti Euroopan markkinoiden sulkeutumisena ilmenevän kielteisen vaikutuksen vuoksi, jota komissio on pitänyt yhtenä Euroopan elokuva- ja televisio-ohjelmia tuottavan teollisuuden pääasiallisista ongelmista, nämä tuet eivät ole luonteeltaan sellaisia, että ne edistäisivät yhteisön tavoitteita kehittää maailmanmarkkinoilla kilpailukykyinen eurooppalainen teollisuus. Tätä havaintoa vahvistaa se, että tuet eivät mahdollista SFP:n elinkelpoisuuden palauttamista. SFP:lle myönnettyä tukea ei tämän vuoksi voi hyväksyä 92 artiklan 3 kohdan d alakohdan määräysten perusteella. Tuen myöntämättä jättämisen seuraus eli SFP:n taloudellisen tilanteen uusi huonontuminen erityisesti kilpailukykyisempien ranskalaisten yritysten kustannuksella ei ole asianmukainen perusta 92 artiklan 3 kohdan d alakohdan soveltamiselle.

On siis perusteltua päätellä, että kyseessä oleva tuki ei sovellu yhteismarkkinoille, koska mikään peruste ei oikeuta 92 artiklan 2 tai 3 kohdassa määrätyn poikkeuksen soveltamista.

X

Koska Ranskan hallitus ei ole ilmoittanut komissiolle tukitoimenpiteestä etukäteen, komissiolla ei ole ollut mahdollisuutta esittää toimenpidettä koskevia huomautuksiaan ennen tuen täytäntöönpanoa. Tuen myöntäminen ja maksaminen siitä etukäteen ilmoittamatta rikkoo perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohtaa.

Kyseessä oleva 1,110 miljardin Ranskan frangin tuki on näin ollen laiton, ja sen yhteensoveltumattomuuden huomioon ottaen tuensaajan on maksettava se takaisin,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Vuosina 1993—1996 SFP:lle myönnetty 1,110 miljardin Ranskan frangin suuruinen tuki on laiton, sillä se on myönnetty 93 artiklan 3 kohdan vastaisesti. Se ei myöskään sovellu yhteismarkkinoille.

2 artikla

Ranskan hallituksen on perittävä SFP:ltä takaisin 1 artiklassa mainitut 1,110 miljardia Ranskan frangia korkoineen, jota peritään laittoman tuen myöntämispäivästä sen takaisinmaksupäivään. Korko on komission tuen määrän arvioimisessa alueellisissa investointituissa Ranskan osalta käyttämä viitekorko.

3 artikla

Ranskan hallituksen on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta tämän päätöksen noudattamiseksi toteuttamistaan toimenpiteistä.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 2 päivänä lokakuuta 1996.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen